

Uned: Antur/Efelychu

Trosolwg o'r uned hon:

Dylai'r staff fodelu defnyddio amrywiaeth o gynrychioliadau cyfrifiadurol syml o sefyllfaoedd dychmygol (antur) neu go iawn (efelychu) gyda'r plant. Gellir cysylltu gweithgareddau ar y cyfrifiaduron â themâu dosbarth neu bynciau i hybu datblygiad iaith ac i ddatblygu sgiliau gweithio ar y cyd a meddwl. Bydd cynnodau pan fydd y plant yn cael eu cyfeirio at dasgau am gyfleoedd dysgu penodol, ond dylai fod cyfleoedd i ddisgyblion ddewis y gweithgareddau ar y cyfrifiaduron fel rhan o ddarpariaeth barhaus ac wedi'i chyfoethogi. Gellir paratoi gweithgareddau ar y BGRh i'r disgyblion eu defnyddio hefyd. Mae nifer o weithgareddau ar gael am ddim ar y we yn ogystal â meddalwedd wedi'i phrynu. Dylid hybu defnydd priodol o'r Gymraeg wrth drafod y gweithgareddau: lliw, siâp, maint etc.

Bydd gweithgareddau sefyllfaoedd dychmygol yn caniatáu i'r plant fod yn rhan o sefyllfaoedd chwarae rôl, gan gyflawni cwestau, casglu gwrthrychau a datrys problemau. Bydd efelychiadau yn caniatáu i blant ymchwilio i weithgareddau y byddent fel arfer yn eu cyflawni go iawn, e.e. gwisgo tedi, cwblhau jig-so, dosbarthu gwrthrychau fesul maint, paru neu gasglu gwrthrychau etc. Bydd plant yn cyflawni amrywiaeth eang o weithgareddau, a dylid eu hannog i ddatblygu dyfalbarhad i gwblhau tasgau. Gall staff ddefnyddio meddalwedd i greu gweithgareddau syml drwy ddefnyddio BGRh neu amrywiaeth o feddalwedd generig i gefnogi ac atgyfnerthu dysgu.

Gellir cysylltu rhai meddalwedd a gweithgareddau â sefyllfaoedd chwarae rôl, fel meddalwedd efelychu swyddfa i ddatblygu ysbyty neu ystafell aros meddyg, swyddfa gwerthu tai neu swyddfa ysgol ffug, plannu a thyfu blodau mewn canolfan arddio neu ar gyfer siop flodau etc.

Disgwyliadau ar ddiwedd yr uned hon:

Y rhan fwyaf o ddisgyblion yn dechrau: defnyddio llygoden i symud eitemau ar y sgrîn i drefnu fesul lliw, maint a rhoi gwrthrychau yn eu trefn etc. Gallant gwblhau tasgau syml a thrafod eu gweithredoedd.

Bydd rhai disgyblion ond yn gallu: defnyddio llygoden gyda chymorth i symud eitemau ar y sgrîn i gwblhau tasgau syml a dim ond yn trafod eu gweithredoedd gyda chefnogaeth ac anogaeth oedolion.

Bydd rhai plant hefyd yn gallu: defnyddio llygoden i symud eitemau ar y sgrîn i drefnu fesul lliw, maint a rhoi gwrthrychau yn eu trefn etc. Maent yn cwblhau tasgau syml ac yn arddangos sgiliau meddwl i ystyried eu hopsiynau drwy siarad yn hyderus am eu gweithredoedd. Maent yn dangos dyfalbarhad i gwblhau tasgau.

ALLWEDD:

Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Diwylliannol (DPChLIAD)	Datblygiad yr Iaith Gymraeg (DIG)	Datblygiad Creadigol (DCr)
Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu (ILIC)	Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd (GDB)	Chwarae yn yr Awyr Agored (ChAA)
Datblygiad Mathemategol (DM)	Datblygiad Corfforol (DC)	Chwarae Rôl (ChR)

DPChLIAD

IIIC

DM

DIG

GDB

DC

DCr

CHAA

CHR

Blynyddoedd Cynnar**Dod o hyd i wybodaeth a syniadau a'u datblygu****Asesiad Athrawon:** Dylai'r sgiliau y mae'r plant yn eu harddangos fod yn rhan o asesu parhaus.

Dylid olrhain a chofnodi cynnydd disgyblion yn unol â pholisi asesu'r ysgol, a dylid defnyddio'r wybodaeth hon i gyfeirio unrhyw gynllunio yn y dyfodol. Darperir taflenni cofnodi ar gyfer ysgolion fel rhan ddewisol o'r Cynllun Gwaith hwn.

Antur/Efelychu

Sgiliau TGCh	Meysydd Dysgu	Gweithgareddau a Awgrymir	Geirfa	Adnoddau	Sgiliau ar draws y Cwricwlwm
<p>Defnyddio rhaglen efelychu i gwblhau tasgau syml.</p> <p>Gallu defnyddio'r llygoden neu'r BGRh i symud gwrthrychau ar y sgrîn at ddiben.</p>	 	<p>Dylai'r staff arddangos a modelu'r defnydd o gynrychioliadau cyfrifiadurol syml o sefyllfaoedd dychmygol (antur) neu go iawn (efelychu) gyda'r plant. Hybu'r plant i ddeall bod symud y llygoden wrth bwysu'r botwm chwith yn caniatáu i wrthrychau gael eu llusgo a'u symud ar y sgrîn.</p> <p>Gellir cysylltu gweithgareddau â themâu dosbarth neu bynciau i ysgogi datblygiad iaith a datblygu sgiliau gweithio ar y cyd a meddwl. Gallant gynnwys symud gwrthrychau ar y sgrîn e.e. gellid gwisgo cymeriad ar gyfer amodau tywydd gwahanol neu osod celfi mewn ystafell tŷ dol, adeiladu tŷ neu dref, creu anifail dychmygol, gwneud brechdan, gwisgo tedi, cwblhau jig-so etc. Mae nifer o'r gweithgareddau hyn ar-lein, ar CD-ROMs, neu gall staff eu gwneud i gefnogi amcanion dysgu trawsgwricwlaidd penodol. Dylid hybu'r Gymraeg lle bynnag y bo modd.</p> <p>Gellir defnyddio efelychiadau syml sy'n adlewyrchu profiadau go iawn neu</p>	<p>Cyfrifiadur Bylchwr Llygoden Clicio Llusgo Dosbarthu Cyfrif Symud Cydweddu Lliwiau</p> <p>laith lleoli; i fyny, i lawr, ar draws, ger, y tu ôl etc.</p>	<p>Cyfrifiadur</p> <p>Gweithgareddau gwefan</p> <p>Meddalwedd, gan gynnwys gweithgareddau paru, didoli a dilyniannu.</p> <p>BGRh</p>	

		<p>weithgareddau chwarae sy'n gysylltiedig â'r thema neu bwnc neu ardaloedd chwarae rôl fel rhan o ddarpariaeth wedi'i chyfoethogi, fel meddalwedd "chwarae swyddfa". </p> <p>Hybu plant i drafod eu profiadau gydag eraill a chymryd tro a rhannu adnoddau. Rhaid eu hannog i weithio ar y cyd ac i ddatblygu dyfalbarhad i gwblhau tasgau.</p> <p>Gall rhai gweithgareddau/meddalwedd ofyn i'r plant wasgu allweddi penodol ar fysellfwrdd y cyfrifiadur, fel y bylchwr, mewn ymateb i gyfarwyddyd. Mae hyn yn hybu'r plant i ddeall bod ymatebion gwahanol ar gyfrifiadur i rannau o'r fysellfwrdd.</p>			
<p>Yn gallu defnyddio TGCh i drefnu a dilyniannu gwrthrychau ar y sgrîn.</p>		<p>Atgyfnerthu gweithgareddau diriaethol lle mae plant yn trin, dethol, trefnu a dilyniannu gwrthrychau yn ôl meini prawf fel maint, lliw, siâp, math ac ati ar y sgrîn a BGRh. Mae'r rhain ar gael ar y rhyngwrwyd/CD-ROM neu drwy ddefnyddio templedi/gweithgareddau a baratowyd gan staff.</p> <p>Mae hwn yn gyfle da i ddatblygu iaith fathemategol briodol ac yn darparu cyfleoedd am ddatblygu'r Gymraeg.</p>	<p>Cyfrifiadur Llygoden Clicio Llusgo Dosbarthu Cyfrif Symud Cydweddu Lliwiau Iaith lleoli; i fyny, i lawr, ar draws, ger, y tu ôl etc.</p>	<p>Cyfrifiadur Gweithgareddau gwefan Meddalwedd, gan gynnwys gweithgareddau paru, didoli a dilyniannu. BGRh</p>	